רבי חנינא בן דוסא – העשן שהפך לחלות והחמץ שבער

דף עבודה מלא • תנאים חלק א • כיתות ב׳–ד׳

שם: _____ כיתה: _____

תקציר מדויק

הדמות המרכזית היא רבי חנינא בן דוסא. המסר: בחירה בטוב, תורה ומידות טובות

דיוק במקור: דף העבודה מבוסס על גרעין הסיפור והמקורות המובאים בקובץ. תיאורי אווירה ודיאלוגים שבעיבוד אינם משמשים כאן כשאלות ידע.

1. שאלות על הסיפור הזה

א. בסיפור „העשן שהפך לחלות והחמץ שבער", מי פעל ומול איזה קושי?

ב. כיצד התחיל המצב: הדמות פוגשת אתגר?

ג. מה הוביל אל הרגע: נעשה מעשה משמעותי?

ד. כיצד הסתיים המהלך ב־מתגלה המסר?

ה. הביאו פרט מן הסיפור המוכיח את המסר „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות".

2. מילים ורצף אירועים

מילים מתוך כותרת הסיפור והמסר

המילה	פירושה בתוך הסיפור	האירוע שבו היא מתאימה
העשן		
שהפך		
לחלות		

סדרו את אירועי „העשן שהפך לחלות והחמץ שבער”

סימון	האירוע	מספר בסדר
□	הדמות פוגשת אתגר	_____
□	הדמות שוקלת כיצד לפעול	_____
□	נעשה מעשה משמעותי	_____
□	מתרחשת תוצאה	_____
□	מתגלה המסר	_____

נכון או לא נכון — תקנו את המשפטים השגויים

האתגר המרכזי היה: הדמות פוגשת אתגר.	□ נכון □ לא נכון
נקודת השיא הייתה: מתרחשת תוצאה.	□ נכון □ לא נכון
רבי חנינא בן דוסא התעלם מן האתגר, ולכן הסיפור הסתיים בלי כל שינוי.	□ נכון □ לא נכון

תיקון המשפט השגוי:

3. סיבה ותוצאה

מה קרה?	מדוע?	מה השתנה?
הדמות פוגשת אתגר		
נעשה מעשה משמעותי		
מתגלה המסר		

מה היה עלול לקרות אילו הדמות לא הייתה פועלת?

איזו בחירה הייתה משמעותית במיוחד?

4. הבנה אישית

מה מגלה המעשה על הדמות?

הסבירו את המסר לילד צעיר יותר.

מה שייך לגרעין המקור ומה נראה כתוספת המחשה?

5. קומיקס – ארבעה רגעים

ציירו את עיקרי הסיפור וכתבו משפט מתחת לכל ציור.

1. הדמות פוגשת אתגר	2. הדמות שוקלת כיצד לפעול
3. נעשה מעשה משמעותי	4. מתרחשת תוצאה

כותרת חדשה

מדוע בחרתי בה?

6. כתיבה יצירתית בעקבות „העשן שהפך לחלות והחמץ שבער"

- ☐ יומן של רבי חנינא בן דוסא ברגע „מתרחשת תוצאה".
- ☐ מכתב אל רבי חנינא בן דוסא: כיצד המעשה לימד אותי „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות"?
- ☐ ראיון: מדוע לא ויתרת כאשר „הדמות פוגשת אתגר"?
- ☐ ספרו את „נעשה מעשה משמעותי" מנקודת מבט של מי שראה את המעשה.

המחזה של שלושה רגעים מדויקים

הסצנה	פעולות הדמויות	משפט מרכזי
הדמות פוגשת אתגר		
נעשה מעשה משמעותי		
מתגלה המסר		

אפשר להוסיף רגשות ודיאלוגים, אך אין להציג אותם כאילו נאמרו במקור.

7. פתרון בעיות מתוך „העשן שהפך לחלות והחמץ שבער"

א. אילו עמדתם לצד רבי חנינא בן דוסא בזמן „הדמות שוקלת כיצד לפעול", איזו עצה הייתם נותנים ומדוע?

ב. חבר טוען שבמצב „הדמות פוגשת אתגר" עדיף לא לעשות דבר. השיבו לו בעזרת מה שקרה בסיפור.

ג. תארו מצב מחיי ילדים שבו אפשר ליישם דווקא את המסר „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות".

המשימה השבועית שלי בעקבות הסיפור

מעשה שמבטא את המסר	מתי?	בוצע
		□

איזה רגע בסיפור עזר לי לבחור במעשה הזה?

8. ארבע רמות למידה — „העשן שהפך לחלות והחמץ שבער"

זכירה: מה קרה בין „הדמות פוגשת אתגר" לבין „נעשה מעשה משמעותי"?

הבנה: מדוע היה הרגע „מתרחשת תוצאה" נקודת השיא?

יישום: כיצד ניישם את „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות" בבית או בכיתה?

יצירה: כתבו סיסמה המזכירה את רבי חנינא בן דוסא ואת המסר.

9. אהבת השם מתוך הסיפור

הסיפור מלמד: בחירה בטוב, תורה ומידות טובות. המעשה של רבי חנינא בן דוסא מראה כיצד ערך תורני נעשה לבחירה ממשית ברגע של קושי.

איזה מעשה מסוים של רבי חנינא בן דוסא יכול לעורר בי רצון להתקרב להשם?

איזו החלטה קטנה, הקשורה ל־„מתגלה המסר", אקבל בלי נדר?

בעקבות „העשן שהפך לחלות והחמץ שבער" אני רוצה לעבוד על _____ באמצעות _____.

מחוון למורה – 100 נקודות

תחום	נקודות	הערה
ידיעת הסיפור והדיוק	25	
סיבה ותוצאה	25	
הסבר אישי	20	
יצירתיות ובהירות	15	
יישום ואהבת השם	15	